

Országgyűlési képviselő

Iromány száma: **H/498.**

Benyújtás dátuma: **2022-07-04 15:10**

Parlex azonosító: **G2HPE37C0001**

Címzett: **Kövér László, az Országgyűlés elnöke**

Tárgy: **Határozati javaslat benyújtása**

Benyújtó: **Dr. Keresztes László Lóránt (LMP), Bakos Bernadett (LMP), Csárdi Antal (LMP), Kanász-Nagy Máté (LMP), Ungár Péter (LMP)**

Határozati javaslat címe: **A Balaton-part közérdekű használatáról**

Az Országgyűlésről szóló 2012. évi XXXVI. törvény 28. § (4) bekezdése alapján „**a Balaton-part közérdekű használatáról**” címmel a mellékelt határozati javaslatot kívánom benyújtani.

a Balaton-part közérdekű használatáról

1. Az Országgyűlés, hivatkozva Magyarország Alaptörvénye XXI. cikkének (1) bekezdésére, amely szerint „Magyarország elismeri és érvényesíti mindenki jogát az egészséges környezethez, továbbá hivatkozva Magyarország Alaptörvényének P) cikkére, és figyelemmel az Alkotmánybíróság II/201/2019 számú határozatára, amely szerint az állam a jövő nemzedékek, mint kedvezményezettek számára egyfajta bizalmi vagyongazdálkodóként kezeli a rábízott, a nemzet közös örökségébe tartozó természeti és kulturális kincseket, ekként a jelen generációk használati és hasznosítási joga nem korlátlan, felhívja a Kormányt, hogy a jelen és a jövő generációk védelme érdekében alakítson ki olyan szabályozást, amely alkalmas egyrészt a Balaton természeti értékeinek megőrzésére, jó ökológiai állapotának elérésére, a megmaradt zöldfelületek védelmére, másrészt biztosítja, hogy az itt élő és ide látogató népesség méltóképpen, szabadon részesülhessenek a tópart nyújtotta tájképi, kondicionáló, zöldfelületi, rekreációs és egyéb ökoszisztéma szolgáltatásokban.

2. Az Országgyűlés felhívja a Kormányt, hogy

a.) azonnali hatállyal **szüntesse meg a nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű beruházás jogintézményét** és törölje ezt a státuszt azoknál a beruházásoknál, ahol ezt korábban elrendelte. Kivételt legfeljebb a térség közérdekű infrastrukturális fejlesztését szolgáló beruházások, úgymint vasút és víziközműfejlesztés, élvezhessenek indokolt esetben

b.) azonnali hatállyal rendeljen el **építési moratóriumot** a Balaton partmenti sávjában, értve ez alatt a partvonalától számított 50 méteres távolságban lévő területeket;

c.) azonnali hatállyal, jogi szabályozás útján **lépjen fel** a parttól mért 500 méteres távolságig terjedően, a jelenleg, illetve korábban gyermek- és egyéb üdültetési célú (, önkormányzati, állami, közalapítványi) **tulajdon átruházása, magántulajdonba adása** esetén, hogy azok továbbra is ilyen célokat szolgálhassanak. Ennek érdekében a Kormány képezzen pénzügyi alapot – mind a vétel, mind az okszerű fenntartás céljából – hogy ezen üdülők, az érintett önkormányzatok birtokba juttatása és támogatása révén a hazai lakosság minél szélesebb köre számára biztosítson lehetőséget, hogy szálló- és üdülővendégként élvezhesse a Balaton-part rekreációs értékeit;

d.) az **önkormányzatok számára** jogszabályban rendeljen el **elővételi jogot** a parti területek közcélú, forgalomképtelen vagyoni körbe tartozó visszavásárlása érdekében. Ehhez, valamint a Balaton körüljárhatóságát, megközelíthetőségét szükség szerint kisajátítás útján biztosító ingatlan(rész)-vásárlásokhoz biztosítson pályázati úton elérhető állami forrásokat;

e.) saját hatáskörében biztosítsa, hogy e térségben- szálláshely kialakítási céllal, 3 millió forintos értékhatár felett **-hazai és az EU támogatásokban csak a helyi önkormányzati, valamint egyéb közérdekű célokat szolgáló,** és nem magántulajdonokat gyarapító beruházások részesüljenek;

f.) a közérdek és a természetvédelem szempontjait érvényesítve alakítson ki a tópartra vonatkozó **különös szabályokat, különös tekintettel a nádasok, természetes partszakaszok védelmére** és a Balaton partját feltáró, lehetőség szerint a tavat körbejárhatóvá tévő parti sétányok mielőbbi kialakítására. A parti sétányok közcélú, a természetvédelmi szempontokat elsődlegesen figyelembe

vevő kialakítására és fenntartására biztosítsa a szükséges társ-finanszírozást;

g.) További vitorláskikötőket csak olyan, kellő körültekintéssel végzett környezetvédelmi hatástanulmány megállapításait figyelembe véve javaslunk, amely nem csak az új, létesítendő kikötő környezeti hatásait, hanem a tervezett és a már meglévő kikötőknek a Balaton ökoszisztémájára gyakorolt együttes hatásait vizsgálja, figyelembe véve különösen a móló építés miatti áramlási, iszaplerakódási, a nádas és a természetes parti élővilágot, az eddigi parthasználatot érintő, továbbá a tájképi szempontokat is.

h.) a szükséges szabályozás és jogérvényesítés eszközeivel azonnali intézkedésekkel biztosítsa a tó medrét érintő (nádasok) és a part-menti természetes növényállomány pusztítását okozó cselekmények megelőzését, valamint a jogsértés bekövetkezése utáni esetekre e **cselekmény büntetőtörvénykönyv módosításával történő szigorítását;**

i.) „a Balaton mindenkié” elv alapján sajátos eszközeivel, támogatásokkal tegye lehetővé, hogy minden parti település kulturált és ingyenes **szabadstrandokkal** szolgálhassa az állampolgárok természeti környezethez és a rekreációhoz, a fürdőzéshez fűződő igényének teljesítését;

j.) az **északi parton** is – a korábban tervezett **vasúti rekonstrukció** megvalósításával – biztosítsa a tó korunknak megfelelő színvonalú, közösségi közlekedési eszközökkel való megközelítését;

k.) állítsa helyre a **Balatoni Hajózási Részvénytársaságban**, annak döntéseiben és a még megmaradt vagyonával való gazdálkodásában a **parti települések** döntésbe való többségi beleszólásának lehetőségét, és egyúttal a turisztikai költségvetési támogatási keretek terhére biztosítsa a feladatok színvonalas ellátásához szükséges pénzügyi forrásokat;

Általános indokolás

A kormány az elmúlt években számos törvényt (a korábbi „Balaton törvényt”, az Országos Területrendezési Tervet, az építésügyi törvényt) úgy alakította át, hogy az a közérdek érvényesítése helyett kevesek érdekét szolgálta, és ehhez még sok milliárdnyi vissza nem térítendő közpénzt is a magánérdekek szolgálatába állított. A hatósági rendszert is úgy alakította át, hogy azok még véletlenül se kerülhessenek a terveik útjába. Ez vezetett ahhoz, hogy mára minden talpalatnyi Balaton-parti és -környéki közterület veszélyben van: fillérékért privatizált kempingek, szállodák, bezárt vagy magánkézbe adott kikötők, minden szabályt felrúgó, a parti fákat és nádasokat kiirtó új szállodák, jacht-kikötők, kempingek, lakóparkok szegélyzik ezt az utat, miközben a magyar állampolgárok, a munkából-fizetésből élők már alig tudnak közel kerülni a tóhoz. Az éghajlatváltozás önmagában is számos kedvezőtlen módon befolyásolja a tó állapotát, de a kormányzati cselekvések egyelőre nem ezen káros hatások tompítását, hanem erősítését vetítik előre.

Miközben az „infrastruktúra”: a sokcsillagos, az átlag-ember számára megfizethetetlen szállodák és lakóparkok gomba módjára nőnek ki a földből az „aranytojást jelentő tónál”, eközben a balatoni tájról, a Balaton természeti értékeiről teljesen megfeledkeztek, és így épp a fejlesztések alapjául szolgáló vonzerőt semmisítik meg. A Balaton ugyanúgy egy élő, összetett rendszer, mint a társadalom. Ha a Kormány igazán akarná, figyelne a maga okozta pusztulás jeleire és a hosszú távú védelem feladataira. De egyik esetben sem ezt teszi.

Az éghajlatváltozás, és ezzel párhuzamosan a természetes partok beépítése, a nádasok leromlása, a fokozódó belső tápanyagterhelés szélsőséges változásokat okoz a tó anyagforgalmában. Ennek ugyancsak szélsőséges biológiai válaszreakciói a jelenlegi és a várható következmények.

A kormány balatoni intézkedései következtében a tó élővilága olyan állapotba került, ami cselekvésért kiált. Az MTA balatoni kutatóintézetének egyik összegző jelentése szerint a tavat és élővilágát a múltban egészséges működés, a jelenben törekeny és rohamosan változó struktúra jellemzi, a tó jövőbeli sorsa viszont „sötét” és előre nem jelezhető.

A tó épségét, természeti értékeit csak kellő hozzáértéssel lehet megóvni és helyreállítani. Erre szólít fel ez az Országgyűlési határozat.